

فرهنگ مدرن غربی دارای، رویکرد دنیوی و این جهانی (سکولاریستی)، گرایش‌ها و رفتارهای دینی تنها با توجیه و پوشش دنیوی امکان مطرح شدن داشتند.

حوزه‌های تخصصی هنر، اقتصاد، سیاست و علم سکولار و دنیوی شد اما فرهنگ عمومی جامعه غربی، آن هم در محدوده زندگی خصوصی، همچنان دینی باقی ماند.

با بحران معنویت در فرهنگ غرب در سال‌های پایانی قرن بیستم شاهد بازگشت مجدد نگاه معنوی و دینی در سطوح مختلف زندگی انسان‌ها هستیم که از آن به افول سکولاریسم یا پساکولاریسم یاد می‌کنند.

نتایج گریز و روی‌گردانی از سکولاریسم در جوامع غربی

۱) برخی از نخبگان جهان غرب در جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی فعال شدند. ۲) مهاجران ساکن کشورهای غیرغربی که در قرن بیستم مقهور فرهنگ مدرن بودند به سوی هویت دینی خود فراخوانده شدند. ۳) بازار معنویت‌های کاذب و دروغین برای غارت میراث در هم ریخته روشنگری مدرن رونق گرفت. مانند خرافه‌پرستی، شیطان‌پرستی، عرفان‌های سرخ‌پوستی.